

Thesavrvs|| Locorvm|| Commvnivm|| Jvrisprvdentiaē

Barbosa, Agostinho

Lipsiæ, 1697

Cap. XXXV. Simulatio, Diffimulatio, Simulatus contractus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80071](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80071)

35. §. 3. n. 6. & à quibuscunque personis, siue sint criminosi vel meretrices, vel etiam servi proprii, c. tanta 7. extr. de simon. tanquam hæretici non modo accusari possunt, cap. quæro ergo. §. verum. c. pen. §. porro. c. ult. §. sed cum 6. q. 1. sed & si convicti, vel deponi, c. ea qua c. ex multis 1. q. 3. c. pen. extr. de confess. c. sicut 6. c. de hoc 11. extr. de simon. excommunicari, c. qui studet 1. q. 1. vel nondum convicti, suspendi debent c. quæries 5. extr. d. t. siquidem Spiritus sancti donum pretio comparari quid aliud est, quam capitale crimen, & simoniaca hæresis, text. in cap. qui studet. 1. quæst. 1. & ibi gloss. in verb. communio. n. & in c. nullus Episcopus 100. cad. caus. & quæst. junct. gloss. in verb. exigat. Hyppolit. in l. unic. C. de mptor. virgin. num. 292. qua de causa in de testationem tanti criminis receptum est, uti refert Hyppolit. in d. l. unic. C. de rapt. virgin. n. 292. ut hoc crimen etiam sola voluntate (Canonistæ mentale simoniam vocant, cap. fin. de simon. gloss. ibid. in verb. affectu animi. & in cap. tua nos. in verb. culpabiles. & in c. consalere. verb. voluerunt. eod. tit. Panorm. & alii ibid. gloss. in cap. ex parte 1. in verb. dimittere. de offic. delegat. Franciscus Marc. quæst. 544.) committatur, cap. tua 34. extr. de simon. Gail. 1. de pac. publ. cap. 4. num. 23.

II.

Simoniam crimen est occultum ac difficilis probationis, Dec. conf. 342. num. 11. Cravett. conf. 281. col. pen. vers. non obstat. Menoch. 1. arbit. jud. cas. 116. num. 12. ideoque conjecturis & præsumptionibus probatur, Farin. 1. decis. 9. per tot. & committitur non tantum in spiritualibus, sed etiam in eis annexis, cap. quæstum 5. extr. de rer. permut. c. de jure 16. extr. de jur. patr. gl. in c. vendentes 1. q. 3. Abb. in c. cum ab omni. de vit. & honestat. Cler. Clem. 2. col. post med. & ibi Imol. idem Abb. in c. ne Prelat. vices suas. Valsq. l. 2. contr. 37. num. 9. Hinc quando dicitur & judicem simoniam committere, quando pro justo vel injusto judicio aliquid recipitur, gloss. in cap. vendentes 1. quæst. 3. id intelligi procedere scilicet in spiritualibus, secus in profanis; licet enim hoc etiam in casu sit gravissimum peccatum, simonia tamen non committitur, Valsq. d. loc. quemadmodum etiam nec ex pactis jure non reprobatis, Gloss. & Dd. in cap. significasti de Elect. Oldrad. conf. 275. num. 8. col. ult. vers. circa septimam. Farin. 1. conf. crim. 91. n. 15.

CAP. XXXIV.
Simplicitas, simpliciter.

Axioma I.

Simplicitas hominum legibus est amica, §. 3. Inst. de legit. agnat. tutel. Clem. 2. de penit. & remiss. cap. sancta 56. ubi gloss. 2. quæst. 7. §. sed quia. Inst. de fidecomm. hered. l. ult. §. tales itaque 1. C. de furt. qua de causa simplicitati parcendum esse legimus in cap. ad audientiam 24. extr. de appellat. cap. ult. extr. de permut. cap. ex tua 2. extr. de sortileg. cap. scriptura. 3. de conse-

crat. dist. 2. nec simplices decipiendos, habemus in Clem. abusivonibus 2. §. ad hæc. de penit. & remiss. Unde, quod per simplicitatem omissum est, non obesse dicitur, sed ei subvenitur, ut imperitia. Gloss. in cap. super literis 20. verb. simplicitatem de rescript. Honthem. 3. de art. Notar. cap. 13. n. 24. Unde etiam illa, quæ ob simplicitatem in precibus non sunt expressa, rescriptum non vitiant, Gloss. in d. cap. super. ibique Abb. 3. notab. de rescript. ita simplicitatem aliquando excusare à dolo, dicunt text. in l. 7. ff. de jurditi. l. 2. §. ult. ff. si quis in jus vocat. à delicto, testatur Cardinal. in Clem. 1. quæst. 39. de privileg. Felinus in cap. quoniam. num. 11. de probat. Marfil. sing. 287. Huc pertinet, quod scribit Abbas in cap. pastoralis. in fin. & in cap. dilecti. de judic. quem sequitur Marfil. sing. 450. quod licet positionibus per se, non autem per Procuratorem respondendum sit, nihilominus tamen procurator pro homine simplici respondere queat. Menoch. 2. arbit. judic. cap. 193. numer. 1. qua de causa talis à tutela remotus ob simplicitatem infamis non efficitur, l. 3. §. ult. ff. de suspect. tutor. rusticum etiam ob contumaciam, in quam alii incidunt, ratione simplicitatis excusari, textus est in l. contumacia 33. ff. de re judic. eodem modo & præter regulam, quæ in aliis obtinet, liberari à suspitione usuraria, patet ex cap. ad nostram 5. de empt. l. cum allegas 15. C. de usur. l. pater 17. in princ. ff. de dol. exceptio. idem dici & de testimoniis contrariis, utpote in poena criminis falsi, text. est in Nov. 90. §. quamvis, de testib. quandoque tamen evenire, ut non quævis simplicitas excuset, prout est illa, quæ discretioni adversatur, ex cap. Petrus. ubi gloss. 24. dist. 39. infert Cardin. in cap. 2. col. 2. vers. oppono. de penit. vel etiam quando esset juris maxime notorii, ex Angel. & Imol. in l. ex consensu. §. ult. ff. de appell. Alex. conf. 123. n. 14. lib. 1. trad. Menoch. 2. arbit. judic. cas. 194. num. 16. vid. lib. præced. cap. Rusticus. obiter addi potest hæc, simplicitatem etiam aliam dici asinam, aliam columbariam, quarum illam reprobari, hanc autem commendari ex cap. si cupis 16. q. 1. fac. l. 6. de jur. & facti ignorant. deduxit Reincking. 2. class. 2. cap. 11. num. 42. juxta illud: Simplex esto, sicut columba, nec cuiquam machineris dolos, cap. si cupis. §. habere 16. q. 1.

II.

Simpliciter quod præcipitur, plus timetur, quam quod generaliter imperatur, cap. si adversus 11. extr. de hæret.

III.

Simplicitas est, quæ dolo caret, cap. ex merito 6. quæst. 1. cap. si cupis 16. quæst. 1. eaque innata excusat tantum in commissis, non in committendis, cap. tanta 24. in fin. dist. 86.

CAP. XXXV.

Simulatio, Dissimulatio,
Simulatus contractus.

Axioma I.

Simulatio in dubio non præsumitur, l. sed si ma-

si maritus 14. §. fin. ff. qui & a quibus manu-
missi. l. rogasti 17. ff. si cert. petatur. Bald. consil.
456. num. 1. lib. 1. Marc. Anton. Rovecal. in sua
schola subdit. num. 1. verb. nunquam autem præ-
sumitur. Farinac. 1. consil. 91. num. 7. unde diffi-
cilis eam esse probationis dixit Menochius 2. consil.
116. num. 12. siquidem opus est, probare certam
ac determinatam speciem simulationis: cum e-
nim plures simulationum species reperiuntur,
quarum alie sint licite, alie illicitæ, Abb. in consil.
9. num. 2. vers. & ratio evidens. col. 2. ideoque
non sufficit probatio, quæ in genere contractum
simulatum esse concludat, nisi species illicita si-
mulationis ostendatur, Bart. consil. 65. factum ra-
le. num. 4. vers. prædictis his præmissis. col. 2. ubi
refert, quod cum verba simulationis possint mul-
tipliciter intelligi, quicumque dicit contractum si-
mulatum sive agendo sive excipiendo, debet dice-
re, quæ causa simulationis contractus simulatus
sit, alias intentio esset incerta, & absolvendus ille,
contra quem simulatio contractus allegatur, cum
de jure nullæ fisiones, nullæque simulationes præ-
sumantur, nisi appareat causa, propter quam fa-
cta fuerint, quod idem notavit Baldus in l. ab Ana-
stasio in fin. C. mandat. dum inquit, quod ille,
qui dicit instrumentum simulatum, dicere debet,
in qua parte sit simulatum, & quare, & sic modos
simulationis exprimere; id enim quod pluri-
bus modis fieri potest, debet declarari per in-
tervenientem, nec est bona consequentia, in-
strumentum est simulatum. Ergo in totum est
simulatum, & ob id concludit, quod actor ex-
primere debeat, in qua parte instrumentum si-
mulatum esse dicatur, quem secuti sunt Ancha-
ran. consil. 227. Ad corroboracionem Castrensi. in
l. juris gentium. §. dolo malo. ff. de pact. Alex.
consil. 111. Viso superiore. num. 1. vers. & præsup-
pono. vol. 3. consil. 28. In causa. num. 12. vers. &
qui opponit. vol. 5. Aretin. consil. 159. Longa est,
sub numer. 1. vers. venio nunc ad tertium. col. 6.
in princ. Gozadin. consil. 94. numer. 54. vers. se-
cundo nisi allegetur. col. pen. Alexand. in l. juris
gentium. §. pactorum in fin. ff. de pact. Salicet.
in l. ab Anastasio in fin. C. mandat. Capoll. in
presumpt. 26. numer. 89. vers. & adverte in præ-
dicta. tract. de simulat. contract. Dec. in l. ima-
ginaria in fin. ff. de R. I. Alban. consil. 9. numer. 1.
Quæ de causa simulationem contra scripturam
non nisi alia scriptura probati, post Bart. in l.
12. vers. & idem est cautela. C. de non num. pec.
respondit Chassan. in consuetud. Burgund. 10. §.
12. numer. 7. quam illationem tamen utpote pe-
riculosam ac veritati parum consentaneam di-
vulgavit Valac. in tr. de jur. emphyt. quest. 7.
Idque potissimum ex eo, quod quamvis contra-
ctus in scriptis fiat, & scriptura sit vel de substan-
tia, vel de solennitate probatoria, simulatio ta-
men adversus eandem scripturam etiam testibus
& presumptionibus probari possit, per ea, quæ
tenent Bart. in l. 1. §. 7. & ibi Bald. n. 16. de non num.
pecun. Decius consil. 543. numer. 14. & consil. 235. Jo-
han. Riminald. consil. 85. numer. 4. lib. 1. Afflict. in
cap. 1. de feud. dato invicem L. commissor. num.
10. Bald. in l. cum precibus. C. de probat. & in l. 1.
ubi Paulus, & idem Paulus in l. fin. C. plus va-

let. quod agitur, quam quod simulat. concepit.
Alciat. in l. cum ea. C. de transact. Bart. in l.
Lucius. ff. deposit. & consil. 65. Petr. Nicol. So-
cin. consil. 263. Alexand. consil. 28. col. 3. volum. 5.
& consil. 112. volum. 3. Decius consil. 463. numer. 8.
Capoll. cautel. 24. Rebuff. ad Leg. Gallia 2.
tom. pag. 133. Bartolus in l. ei qui in fin. Cod. de
distract. pignor. per cap. de causis 4. de offic. de-
leg. & cap. 2. de renunc. in 6. Alexand.
consil. 46. col. 1. vol. 3. Cornel. consil. 135. col. ult.
vol. 1. Socinus consil. 264. col. 2. in fin. & consil.
83. col. 2. vol. 3. Geminianus consil. 116. vol. 2. vers.
in contrarium. Calcanus consil. 16. numer. 11. Ca-
strensi. consil. 58. colum. fin. & consil. 74. col. 2. vol.
3. Decius consil. 403. numer. 18. Cravett. consil. 73.
num. 7. Berous consil. 108. num. 21. vol. 1. Grat. re-
spons. 11. num. 14. vol. 2. Menoch. 2. de arb. jud.
quest. 217. ubi tandem judicis arbitrio relinquen-
dum concludit, vide & Cushman. 1. resp. 18. n. 33.
& seqq.

II.

Simulata nullius sunt momenti. vid. supr. lib.
1. cap. 25. axiom. 10. Bald. in l. sub specie. C. de re
judicat. Simulatus enim contractus est sicuti
cadaver sine anima, & corpus sine spiritu, nec
contractus appellari potest, Bald. in l. 1. plus va-
lere quod agitur. & in l. ei qui C. de distract. pi-
gnor. Bart. in l. 2. §. parvi. col. 2. ff. quod vi aut
clam. Joseph. Ludov. conclusi. 71. vers. & quando
adsunt. Ideoque dixit Bartolus in l. nemo potest
ff. de legat. 1. quod si contractus simulatus in-
substantialibus deficiat, nomen contractus non
mereatur, facit quod scribit Baldus in d. l. ab Ana-
stasio, not. 4. Quod contractus simulatus di-
catur coloratus sive depictus, quo extrinsecus
apparet aliquid, sed intrinsecus non habet sub-
stantiam, vid. & Jafon. l. fin. §. in computatione.
col. fin. C. de jur. delib. Vult. 3. consil. Marp. 18. n.
83. Menoch. remed. recup. possess. 15. numer. 183.
post Jaf. in l. cum ea que 21. num. 3. per ill. text. C.
de transact. in tantum ut & instrumento guaren-
tigionato exceptio simulationis opponi possit,
quoniam substantiam ejus aufert, Jafon in l. ne-
mo potest. in 1. lectura. num. 42. & seqq. de legat.
1. Menoch. consil. 27. numer. 43. & eleganter We-
senb. consil. 11. num. 28. cum tituli falsi figmentum
non præstet veritati impedimentum l. si ancillam
7. C. de contrab. empr. nec etiam si super contra-
ctu simulato juramentum interpositum esset, vi-
gore præstiti juramenti valere ac obligari possit,
gl. in d. l. in emptione. C. plus valere quod agitur.
vid. supr. lib. 1. cap. Juramentum. Unde etiam
in dubio omnis simulatio ut vitiosa improbat,
& judicatur ad malum finem pertinens esse. cap.
21. de præbend. & dignit. c. 4. de pign. vid. Wesenb.
in C. plus valere quod agitur. num. 6. Ita quo-
que simulata ignorantia neminem excusat, L. 2.
C. de bon. libert. simulatus titulus non prodest ad
prescriptionem, Vasq. illustr. Controv. lib. 2. cap.
67. num. 6. simulata nuptia nullius sunt momen-
ti l. 30. ff. de Rit. Nupt. ita simulatio vitiat senten-
tiam, juramentum, transactionem, laudum. Bald.
in l. 1. C. plus val. quod ag.

Amplia in accessoriis: Sic enim renunciatio
simulata contractui appositæ etiam est inefficax.

(Aa) 3

Mascard.

Mascard. de probat. vol. 1. conclus. 447. num. 34.
Dalner. de renunciat. cap. 19. num. 17.

Limita I. axioma procedere & contractum nunquam convallescere, tum si sit perpetua & durans simulatio, aliud si non sit durabilis, ut in specie, l. si non singuli §. C. si cert. pet. ubi vid. omnino Sichard. n. 7.

Limita II. si fiat ob publicam utilitatem ad bonum finem, quo casu eam permissam esse ex cap. utilitatem 22. quæst. 2. probat Laurentius Tennin. in tract. cautel. caut. 246. num. 5.

Limita III. si dolus malus absit. l. optima. 14. C. de contrab. & committ. stipul. ubi vid. Cujac. pag. 1296. D.

III.

Simulatio est actus, qui non potest proficisci ab uno solo, sed requirit consensum utriusque partis, Castrenf. in l. 7. §. dolo. ff. de pact. Pacian. 1. consil. 79. num. 41, siquidem ea non pendet à voluntate sola unius, sed perficitur ex consensu & voluntate duorum contrahentium, sicut nec confessio unius non facit, nisi & alter consentiat. Pacianus consil. 77. num. 116. Unde etiam si in contractu partes renunciant exceptioni simulationis & apparentia contractus, tunc hæc verba declarant voluntatem & mentem contrahentium, se nimirum nolle istum contractum haberi pro fictio vel ad simulationem facto, Mascard. 1. conclus. 447. num. 21. & 22.

IV.

Simulatio sine allegatione & probatione causa certæ aut idoneæ probari non potest, Alban. consil. 9. n. 7. col. 3. Pacian. consil. 117. n. 20.

V.

Per simulatos contractus nec dominium nec possessio transfertur. Bart. in l. emptor. 12. de aq. plu. arcend. per ill. text. etiam per constituti clausulam aut precarium, Bald. consil. 326. vol. 4. Alex. & Jason. in l. 1. §. si vir. & l. quod meo. ff. de acq. poss. Vital. in tr. clausul. de simulat. contrahit. Vult. d. consil. 18. n. 63. Joseph. d. consil. 51. vers. & quando adsint. Imò si quis, ne patrimonialia opera præstaret, per tacitam fidem seu simulatam conventionem servandi sibi prædia, ea alicui vendiderit, qui immunis est ab istis oneribus, fisco bona vendita vindicantur l. 15 §. 2. ad municip.

Pro declaratione hujus facit Lud. Gomez. in §. item si quis. Insti. de abt. num. 3. tres species, dum nimirum distinguit inter simulationem apparitivam, quando ille, qui vendit, manet in possessione rei venditæ, l. sicut §. super vacuum 7. ff. quib. mod. pign. vel hypoth. solv. & eam, cum contractus sit in veritate, sed modico tempore duraturus, Bald. in l. 23. C. de mandat. & deniq; illam, quando contractus simulatus factus apparet, & de mente inter partes agitur, quod nihil sit, l. nuda 55. ff. de contrab. empt. l. imaginaria 16. de R. l. quibus positus Bart. consil. 65. Factum tale est. conciliare nititur d. l. emptor. 12. ff. de aq. plu. arc. cum his quæ habentur in l. eleganter 7. §. 2. ff. de dol. ita ut prior intelligenda veniat de ultima simulatione, respectu cujus dominium non transferatur, duobus vero primis casibus bene transferatur, adde & Angel. & Arctin. de Excepti.

in princ. in 3. col. in fin. ex quo nota. Sic etiam simulatam alienationem vocari & illam, quæ facta sit, non iusto & æquabili pretio (quam Imperatores gratiosam emptionem nominant) patet ex l. 16. Cod. de rescindend. vendit. l. 2. Cod. de fide & jur. haste. cum hoc casu in totum simuletur emptio, quæ tamen revera donationem & largitionem pro parte continet, Pinell. in p. 1. l. 2. C. de rescind. vendit. c. 2. num. 28. quin imò & illam pro simulata alienatione haberi, si pretii numeratio & solutio non aliter quàm per patris apocham vel confessionem probari possit, refert Speculat. in tit. de confess. §. nunc videndum. vers. si num quid. num. 11. quem sequitur Capoll. in tr. cautel. caut. 21. quia tunc præsumitur simulatio, Bart. in l. per diversas 22. C. mandat. quæ idem præsumpta, exemplo doli præsumpti non male vocari potest. l. 8. §. 9. l. 44. ff. mandat. Rauchbar. p. 1. quæst. jur. civil. & Saxon. quæst. 43. num. 46.

VI.

Simulationis exceptio instrumento guaranteegionato obijci non potest. Bart. in l. 1. §. & parvi. n. 4. ff. quod vi aut clam.

Excipe (1) nisi de ea constet per præsumptiones juris, & de jure, Baldus in l. 1. num. 7. C. plus valer. quod agitur. Panorm. in cap. item cum quæ. num. 7. de restitut. spoliat. Coler. de process. executiv. c. 1. p. 4. num. 92. vel (2) nisi notoria sit, ut in continenti doceri & probari possit, Decius in cap. ex parte. num. 7. de offic. delegat. Coler. de process. executiv. cap. 10. num. 232. p. 1. probata enim simulatione instrumentum superficialiter quidem est & dicitur instrumentum, sed substantialiter & intellectualiter non est instrumentum, Bald. in l. si non. C. de donat. int. vir. & uxor. Decius in d. c. ex parte. limit. 12. Rauchbar. part. 2. quæst. jur. 25. n. 100.

VII.

Simulatio renunciatione partium non tollitur, Odofred. in l. fin. C. de pact. pign. Alberic. in l. 1. C. eod. Hostiens. in summ. de pign. §. quibus pactis. vers. quid si renunciavit. siquidem simulationis renunciationem etiam simulatam dici, si ipse contractus simulatus probetur, testantur. Mar. Jun. consil. 77. num. 51. ubi allegat. Petr. Nicol. Socin. consil. 63. in fin. Bartholom. Veronens. in tract. de simulat. contrahit. præsumpti. 26. col. 2. vers. sed circa prædictas præsumptiones. Regner. Sixtin. 3. consil. Marp. 12. num. 51. quin imò ejusmodi renunciationem planè pro nulla ac inutili reputari, docent Bart. in l. nemo potest. col. 2. vers. quæro, an renunciatio. de legat. 1. Panorm. in c. significantibus. in fin. de offic. delegat. Curt. consil. 8. in fin. Barbat. consil. 21. col. 9. Vult. 3. consil. Marp. 18. num. 50.

VIII.

Simulatè quod concipitur, non tam valet, quàm quod in veritate agitur, cap. cum interis. extr. de sent. & re judic. tot. tit. Cod. plus valere quod agitur, quàm quod simulat. concip. vid. omnino Bargal. lib. 5. de dolo cap. 23. per tot.

IX. Qui

IX.

Qui debitum suum occultat aut diminuit, eo fine, ut plus acciperet, & alter facilius transigaret, ac de debito suo remittat, in mala fide & fraude versari perhibetur, *cap. de cetero* §. ubi Canonistæ de sentent. & re judic. Anchar. *conf. 117. Socin. 2. conf. 19.* aut qui debitum suum insidiosè dissimulat, *l. ea quæ 43. §. ultimo. ff. de contr. empt.* ex qua machinatione nec laus nec lucrum sperandum per text. in *l. qui cum tutoribus 9. de transact. l. tres fratres 35. de pati. Marth. Welenb. conf. 42. num. 46. & seqq. Bart. ad l. iurjurandum quod ex conventionem 17. de iurejur. c. inter dilectos 8. de donat. Alciat. ad *cap. cum contingat. n. 180. extr. eod.**

X.

Qui de conditione sua dissimulat, malus est, *l. 4. quibus ad libertat. proclam. non liceat.* Simulatio enim est species falsi & in hoc distat à dissimulatione, quod dissimulatio sit stellionatus, non falsitas: est dolus malus, non falsitas, *l. 3. §. 1. de crim. stellionat. Cujac. in Papin. ad l. 80. §. §. Titius 5. de furt. pag. 327. D. & ideo simulatio dolosa alteri non præjudicat, cap. quacunque 9. 22. quæst. 3.*

XI.

Simulatio si in tempore assumatur, utilis est, *cap. penult. 22. quæst. 2.* atque idcirco Magistratui modus poenæ prudenter est dissimulandus, *l. 14. de offic. Præsidi.* & quandoque sæpè ea contra hostes expedit, *cap. Dominus 2. 23. quæst. 2.*

CAP. XXXVI. Singula.

SINGULA quæ non profunt, multa collecta juvant, *l. spadonem 15. §. qui iura 11. ff. de excusat. tutor. l. rationes 6. & l. instrumenta 5. C. de probat. l. si stipulatus 4. in pr. ff. de usuris. [l. 57. de rit. nupt. l. cum seimus 22. C. de Agricol. & censit. c. cum causam 13. extr. de probat. c. præterea 27. extr. de testib.] Gloss. verb. legitimis, in l. 2. ff. illo titul. de excusat. tutor. Anton. Gabriel. commun. titul. de probationib. conclus. 1. n. 1. Alex. *conf. 13. Ex iis quæ. num. 19. cum seqq. libr. 1. Cald. Pereira in l. si curatorem. verb. sua facilitate. num. 59. Versu tamen hæc duo C. de in integr. restitut. minor. Menochius *consil. 284. num. 43. Surd. consil. 245. num. 31. & conf. 329. num. 20. Anton. Monach. Lucens. decis. 55. num. 33. Cardin. Tusch. practic. conclus. tom. 7. lit. S. conclus. 276. Farinac. in praxi criminal. part. 4. *conf. 39. num. 1. Ferrer. in Constit. Catalonia. gloss. 5. num. 147. Mari. Antonin. variar. resolut. lib. 2. resol. 55. num. 16. & libr. 3. resol. 7. num. 13. Rot. decis. 774. num. 7. part. 2. recent. [Farinac. 1. *consil. crimin. 46. num. 1. quo tendit & Quintilian. lib.*****

5. cap. 12. dum ait: Si non possunt valere singula, quia magna non sunt, valent, quia multa sunt, universa nocebunt: si non ut fulmine, tamen ut grandine, cuius verba usurpat etiam Cujac. in c. pervenit. 4. de Empt. vendit. Quæ singulæ rationes (inquit) etsi videantur exigua per se, multum tamen coacervata & connexa proficiunt emptori, etiamsi non ut fulmine, ut Quintilianus loquitur, tamen ut grandine, juxta illud Ovidii:

*Et quæ non profunt singula multa
juvant.*

*add. & eundem Cujac. in recitat. ad l. 16. de bon. poss. contr. tabul. ad quod respicit etiam Chrysostom. homil. 17. in Matth. dum ait, non simpliciter & in universum, generalique tantum definitione excutiamus ac examinemus negotia, sed tempus & causam & voluntatem & personarum differentias, & quæcunque ipsis alia contigerint, accuratè & diligenter omnia exquiramus atque expendamus, cum periculosius nihil sit, quam iudicare ex thesi. Duar. ad l. qui Romæ. §. Agerius de V. O. Petr. Faber ad l. omnis definitio. de R. I. referente Mornacio ad l. 51. §. in clivo ad L. Aquil. Unde etiam & in iure civili ex una aliqua conjectura non temerè concluditur, sed simul multæ assumuntur, ut si quærat: An qui chartas legavit, videatur legasse libros? hoc præsumit Ulpian. in l. 52. §. 4. delegat. 3. non ex uno argumento, sed pluribus conjunctis, veluti (1.) si dixerit: chartas meas universas do lego, (2.) si nullas alias chartas, quam libros habuerit, (3.) si studiosus studiose legaverit, *add. & l. 79. §. 3. & 4. d. tit. ubi Cujac. in Papin. lib. 7. respons. liquidem specialiter etiam potest constitui ex multis concurrentibus, quorum singula non sufficerent. Exempl. l. 57. §. 1. de rit. nupt. idem putat & Cujac. in cap. cum haberet 5. extr. de eo qui duxer. in matrimon. quam per adulter, si ad voluntatis defuncti conjecturam & præsumptionem non sufficit unum aliquod argumentum, sed multa debent concurrere. Cujac. in Papin. lib. 7. respons. ad l. 91. §. Titio. & §. balneas. de legat. 3. argum. d. §. & l. 52. §. 2. d. rit. simile fere exemplum in cap. 13. extr. qui sit. sint legitim. item in l. 31. §. 1. deposit. l. penult. in fin. de impens. in rem dotal. fact. l. 84. de jure dot. l. 9. §. 19. de bon. damnat.]**

Intellige, quando singula genere suo perfecta sunt, non ita si vitiosa, & genere suo

(Aa) 4

suo